

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΚΟΤΕΙΝΟΣ ΠΙΣΩ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑΝΑΠΑ:

‘~~ΚΧΧΧΧΧΧΧΧΧΧΧΧ~~ ‘Η επιστροφή του ^{λιγάκι} Γιώργου Σκοτεινού μοιάζει με τήν επιστροφή του ‘Οδυσσέα. ^Μάλλον τὰ δυόμιση τελευταία χρόνια, ἀπὸ τήν εἰσβολή κι’ ἐδῶ μοιάζουν με μιά μικρή ‘Οδύσεια τοῦ Σκοτεινοῦ. ^Μεκίνησε λίγο μετὰ τήν εἰσβολή χωρίς δεκάρα ~~πχ~~ στήν τσέπη " μ' ξνα εἰσιτήριο ποῦ, ντρέπομαι νά τό πῶ, μοῦ τόκοψε ὁ πατέρας μου", μοῦ εἶχε πεῖ, ὅταν τόν εἶδα. Δραματικές οἱ στιγμές τοῦ χωρισμοῦ του με τήν ἀρρα-
 ηωνιαστικά του (τώρα γυναίκα του) τήν ‘Ολλανδέζα Ζαννέτ, ποῦ φοβερά ἀρρωστη, ὕστερ ἀπὸ μιά βδομάδα κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα κοντὰ στήν ‘^Αμμόχωστο, ~~κχχχχχχχχχχ~~ ἔφυγε γιά τήν ‘Ολλανδία, ὅπου κι’ ἔμεινε στό νοσοκομεῖο δυομῆνες, σχεδόν ὁλοκληρῶς ἀναίσθητη

Κι’ ἐκεῖνος; Βρῶκε κατάλυμα στόν οἶκο ^Αλλιτεχνῶν, στήν ‘Υδρα. Δανείστηκε λεφτά, ἀγόρασε μπογιές κι’ ἄρχισε νά ζωγραφίζει τόν Κύκλο τῆς ^Αταγγελίας.

^{Μερικοῦς} ~~χχχχχχχχχχ~~ μῆνες πῖο ὕστερα ξαναβρίσκουμε τόν Σκοτεινό σ’ ἓνα μικρό στούντιο στήν Πλάκα. ^Μαζί του κι’ ἡ Τζαννέτ ποῦ ἀφοῦ συνῆλθε ἀπὸ τήν ~~κχχχχχχχχχ~~ ἀρρώστεια της ἄρχισε νά φάχνει γιά τὰ ἴχνη του. (σὴν εἰσβολή εἶχαν χάσει κι’ οἱ δυο τίς δευθύνσεις ^Θ ἓνας τοῦ ἄλλου) ^Παζ τ ‘Ο ^Ακοτεινός εἶναι ἤδη ἔτοιμος γιά τήν ἔκθεση του, ποῦ γίνεται στή Γκαλερύ ‘Ωρα. ^Ασυγκλονιστικότερη μαρτυρία τοῦ φοβεροῦ κακοῦ ποῦ ἔγινε στόν τόπο μας δέν ~~κχχχχχχχχχ~~ θά μπορούσε νά ὑπάρξει.

" Ἔζησα ὅλη τή φρίκη τοῦ πολέμου, ὅλη τή φρίκη τοῦ θανάτου ἀλλά καί τῆς καταστροφῆς ἑνός φιλόλληρου πανάρχαιου πολιτισμοῦ. "εβγαλα αὐτή τή φρίκη ἀπὸ πάνω μου ~~κχχχχχχχχχχ~~ μ’ ἓνα ξέφρενο ρυθμό ἐντατικῆς δουλειᾶς." αὐτὰ μᾶς εἶπε ὁ Σκοτεινός, μὰ δέν χρειάζόταν νά τὰ πεῖ ὁ ἴδιος. ‘Ο Κύκλος τῆς ^Αταγγελίας μιλοῦσ μόνος του. ‘Η Κριτική ἐγκωμίασε ἐκεῖνη τήν δουλειά του καί ὁ λαός τῆς ‘Αθήνας ποῦ ~~κχχχ~~ ἔβλεπε τήν ἔκθεση ἔφευγε δακρυσμένος. Παρόλες τίς φοβερές του οἰκονομικές δυσκολίες ὁ Σκοτεινός δέν θέλει νά πουλήσει αὐτὰ τὰ "εργα. "πρέπει νά γυρίσουν τόν κόσμο, νά καταγγείλουν τό κακὸ ποῦ μᾶς ἔγινε, λέει" ^Ααὐτὴ ἔκθεση βρίσκει τό δρόμο της. Τὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο ^Μιρήνης ἐνδιαφέρεται, καί βοηθά. Κι’ ἡ ἔκθεση παίρνει τό δρόμο^ο Βιέννη, Βασιλεία τῆς ‘Ελβετίας. Παράλληλα, ὁ Σκοτεινός, τώρα ἔγκατεστημένος σ’ ἓνα διαμέρισμα στή Φωκίωνος Νέγρη, φτιάχνει τή νέα του δουλειά. Πάλι Κύπρος, πάλι τερακότες, ὅμως ἡ φρίκη τῶν πρώτων ἐμπεριριῶν τοῦ πολέμου δίνει τή θέση της ^{κχ} σέ πῖο φιλοσοφημένη διάθεση. καί ξαφνικά ὁ γιῶργος ἀποφασίζει: ‘Ο Χῶρος τῆς ‘Αθήνας δέ με χωράει. ^Θἄλω κάτι ποῦ νά μοῦ θυμίζει ‘Αμμόχωστο, ~~κχχχ~~ Γαλοῦσα, ‘Αγιάννα. (Στήν ‘Αγιάννα εἶχε ἀφήσει τό μισοτελειωμένο σκίτι του) στήν ^Αμμόχωστο εἶχαν μείνει ὅλοι οἱ πίνακες καί τὰ ὑπάρχοντα του.)

Καί ἡ οἰκογένεια φεύγει στήν Κρήτη. ^Εκεῖ ἡ ψυχὴ του κάπως ἀλάφρωσε. ‘η θάλασσα τῆς κρήτης, τό τοπίο της, ἀκόμη κι’ οἱ βράκες τῶν χωρικῶν της θυμίζουν πολὺ τήν Κύπρο. Ἐγκαταστάθηκε στόν κάτω ~~κχχ~~ Γαλατὰ. Κι’ ἄρχισε τή δουλειά. ‘Η μὲν νωϊκὴ τέχνη παίρνει τώρα τή θέση ^{ἀρχαίας} τῆς κυπριακῆς τέχνης μέσα στήν ἔμπνευση του.

Όμως, ποῦ καί ποῦ, ἓνα ἀλογίαι τῆς Ἐγκωμης, ἓνα ἄγαλμα ἀπολιθωμένο, μιὰ Νίκη χωρ
ἀκέφαλη, δίνουν τήν ταυτότητα τοῦ ζωγράφου, καί μαζί καί τήν ἀνείπωτη νοσταλγία
του.

Σέ ταυτόχρονη σχεδόν ἐκθεση στήν Ἀθήνα καί στή Λεμεσό, ^{τό Γενάρη} ὁ Σκοτεινός μᾶς παρου
σίασε τή νέα του αὐτῆ δουλειά, ποῦ ὅπως πιστεύει κι' ὁ ἴδιος εἶναι τό ἀποκορύφωμα τῆ
μέχρι σήμερα δημιουργίας του. Ἐνας θαυμαστός συγκερασμός φωτός-χρώματος-ἱστορίας
μέ τό δραματικό ὑπόβαθρο παντα στό βάθος. Μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐκθεσης του στήν
Κύπρο, ποῦ εἶχε τεράστια ἐμπορική ἐπιτυχία ἤρθε κι' ὁ Σκοτεινός γιά λίγες μέρες.
Ἔτρεξε στήν Ἀγιάννα, φωτογράφησε τό μισοτελειωμένο σπίτι του, εἶδε τοὺς πολλοῦ
φίλους του κι' ἔφυγε γιά τήν Ἀθήνη λέγοντας, Τό Μᾶη ἔρχομαι Ἰριστικά. Ὅμως δέν
ἄντεξε μέχρι τόν Μᾶη. Μιά βδομάδα ἀργότερα φόρτωνε ὅλα τὰ πράγματα του, καί νάτος,
στήν Ἀγιάννα, σ' ἔχ ἓνα σπιτάκι νοικιασμένο κοντά στό δικό του σπίτι. " Ἄ τό κεκ
τελειώσω σιγά σιγά. Ἄν ξαναγίνει πάλι κάτι δέν πρόκειται νά φύγω ἀπό τήν Ἄπρο.
Θά πάρω μιὰ βάρκα καί θά τριγυρίζω στή θάλασσα ὀλόγυρα"

Ὁ Σκοτεινός στήν Ἀγιάννα. Πίσω στίς ρίζες, πίσω στήν ἔμπνευση. Ἡ Ἀθήνη
λέει, μοῦ ὅσως ἀρκετά. Μοῦ ὅσως ὅτι μποροῦσε. Ἔδω εἶναι ὁ χῶρος μου, δέν ὄνειρέυομαι
νά πάω πουθενά ἄλλοῦ."

"Ὁ Κύκλος τῆς Κατάγγελίας" σέ μεγάλη πακέτα βρίσκεται πίσω στήν πατρική γῆ.
Ἔναι νομίζουμε καιρός νά δεῖ αὐτά τὰ ἔργα καί ἄλλοι ὁ ἴδιος ὁ λαός του. Πάχ δεῖ
πῶς ἡ φρίκη τοῦ πολέμου μετατρέπεται σέ παραγματική τέχνη, πῶς τὰ καρβουνιασμένα
κορμιά στόν πενταδάκτυλο μετατρέπονται σέ ἀπολιθωμένα ἄγαλματα καί πῶς ἡ ἔρειπωμένη
γῆ γίνεται ἀτίμητα κομμάτια τερακότας καί φωτός, ἀπό τό χέρι τοῦ καλλιτέχνη.

"Κι' ἄλλοι ἄλληνες ζωγράφοι, γράφει ὁ γνωστός τεχνοκρίτης Στ. Ἀυδάκης,
ἐπεχείρησαν νά συνδυάσουν μοντέρνες ἐκφραστικές ἀντιλήψεις μέ ἀποσπάσματα ἑνός γνωστοῦ
καί καθιερωμένου παρελθόντος. πρώτη φορά ὅμως ἡ συσχέτιση αὐτῆ δέν εἶναι ἀπλή συσχέτ
τιση μᾶ μιὰ ὀργανική συνῆρη ποῦ ὁδηγεῖ σέ πραγματικά ἀξιόλογα ἀποτελέσματα."

Ἐυχόμαστε τό καλῶς ὀρισεσ στόν Σκοτεινό, ἄν και αἰσθανόμαστε ὅτι ποτέ δέν
ἔφυγε ἀπό τήν Ἄπρο, ἀφοῦ τήν κουβαλοῦσε μέσα του.